

Załącznik nr 1
Do Zarządzenia Dyrektora Szkoły Polskiej przy
Ambasadzie RP w Pretorii nr 1/2024 z dnia 14.08.2024

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W SZKOLE POLSKIEJ
PRZY
AMBASADZIE RP W PRETORII**

Spis treści

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I	4
Postanowienia ogólne	4
ROZDZIAŁ II	7
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem szkoły	7
ROZDZIAŁ III	11
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletni	11
ROZDZIAŁ IV	12
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów	12
ROZDZIAŁ V	14
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia przez pracownika, osobę trzecią, innego ucznia lub opiekuna	14
ROZDZIAŁ VI	19
Zasady ochrony danych osobowych małoletniego	19
ROZDZIAŁ VII	20
Zasady ochrony wizerunku ucznia	20
ROZDZIAŁ VIII	20
Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie	20
ROZDZIAŁ IX	21
Zasady aktualizacji standardu ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania Standardów ochrony małoletnich	21
ROZDZIAŁ X	22
Zasady udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania	22
ROZDZIAŁ XI	23
Zapisy końcowe	23
ZAŁĄCZNIKI	24

WSTĘP

Dobro i bezpieczeństwo dzieci i uczniów są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły. Pracownik szkoły traktuje dziecko i ucznia z szacunkiem, uwzględnia jego potrzeby, a także kieruje się interesem dziecka i działa dla jego dobra. Realizując zadania szkoły, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji.

Celem niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich w Szkołach Polskich, zwanych dalej „Standardami” jest zapewnienie uczniom Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii sprzyjających warunków do nauki i rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku i bezpieczeństwa oraz ochrony przed przemocą i agresją (zarówno ze strony innych dzieci, jak i dorosłych) oraz nadużyciami władzy przez dorosłych. Niedopuszczalne jest, by pracownik szkoły stosował wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło, określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w szkole za bezpieczeństwo dzieci do niej uczęszczających.

Standardy te są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do szkoły, w tym publikowane na stronach internetowych szkoły. Zadaniem szkoły jest zapoznanie dzieci z tymi zasadami.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Celem niniejszych Standardów w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii jest:
  - 1) ich stosowanie w praktyce,
  - 2) uwrażliwianie wszystkich pracowników, wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne, rodziców, osób współpracujących ze Szkołą – na konieczność podejmowania działań zmierzających do ochrony dzieci przed krzywdzeniem,
  - 3) wskazanie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką Szkoły,
  - 4) podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia,
  - 5) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.
2. Znajomość oraz praktyczne zastosowanie niniejszych Standardów jest moralnym i zawodowym obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii.
3. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
4. Pracownik oraz praktykant, stażysta, wolontariusz w Szkole traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Cały personel realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
5. Niniejsze Standardy zostały wprowadzone zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., poz. 1606).

§ 2.

Ilekcroć w niemiejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii,

- 2) danych osobowych ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia,
- 3) krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Szkoły lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - a) przemoc fizyczna – należy przez to rozumieć wszelkie naruszenie nietykalności cielesnej dziecka z zamiarem zadania bólu lub celowego uszkodzenia ciała, lub skutkujące takimi efektami; przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
  - b) przemoc psychiczna – należy przez to rozumieć wszelkie naruszenie godności osobowej i osobistej dziecka, np. poniżanie, obrażanie, upokarzanie czy ośmieszanie,
  - c) przemoc seksualna – należy przez to rozumieć włączenie dziecka w aktywność seksualną, na którą nie jest ono udzielić świadomej zgody i/lub do której nie jest dojrzałe rozwojowo i/lub jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa; przemoc seksualna ma miejsce wówczas, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłymi lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy; przemoc seksualna odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - d) przemoc ekonomiczna – należy przez to rozumieć zaniedbanie dziecka poprzez niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom.
  - e) zaniedbywanie – należy przez to rozumieć niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych, psychicznych, emocjonalnych małoletniego i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju przez rodzica lub opiekuna prawnego, m.in. niezapewnianie potrzeb materialnych, potrzeby bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,
  - f) przemocy domowej – należy przez to rozumieć umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich

zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;

- 4) małoletnim/dziecku – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia,
- 5) osobie najbliższej małoletniemu – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego,
- 6) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora Szkoły pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów,
- 7) osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora Szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie,
- 8) opiekunie prawnym małoletniego – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe,
- 9) opiekunie oddziału – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu powierzono jeden oddział w Szkole,
- 10) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej,
- 11) partnerze współpracującym ze Szkołą – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Szkoły na mocy odrębnych przepisów (np. fotograf i inne osoby);
- 12) pracodawcy – należy przez to rozumieć Szkołę Polską przy Ambasadzie RP w Pretorii,
- 13) pracownika/personelu – należy przez to rozumieć każdego pracownika Szkoły bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi,
- 14) rodzicu – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską; jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka,
- 15) radzie pedagogicznej – należy przez to rozumieć organ Szkoły, w którego skład wchodzi wszyscy pracownicy pedagogiczni Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii,
- 16) radzie rodziców – należy przez to rozumieć Radę rodziców Szkoły Polskiej .....

- 17) samorządzie uczniowskim – należy przez to rozumieć Samorząd uczniowski Szkoły Polskiej .....
- 18) Standardach – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Polskiej .....
- 19) Szkole – należy przez to rozumieć Szkołę Polską .....
- 20) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej,
- 21) uczniach – należy przez to rozumieć uczennice i ucznia Szkoły Polskiej .....
- 22) zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego; w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez miejscowy właściwy organ orzekający w sprawach rodzinnych.

ROZDZIAŁ II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem szkoły

§ 3.

1. Dyrektor Szkoły przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, realizacją innych zainteresowań lub z opieką nad małoletnimi zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Dyrektor Szkoły uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez biuro informacji.
3. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny - nie wymaga zakładania konta.
4. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Dyrektor Szkoły drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru

wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.

5. Kandydat/kandydatka dostarcza informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 172 oraz z 2022r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
6. Dyrektor Szkoły od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
7. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
8. Dyrektor Szkoły pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, o których mowa w ustępach poprzedzających, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Przed zatrudnieniem pracownika na stanowisku niepedagogicznym, bez względu, czy jest to stanowisko pomocnicze i obsługi czy urzędnicze, pracodawca wymaga oświadczenia o posiadaniu pełni zdolności do czynności prawnych oraz korzystaniu z pełni praw publicznych.
11. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*". Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
12. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi *załącznik 1* do niniejszych Standardów.

13. W przypadku ujawnienia informacji o zamieszczeniu osoby kandydata w Rejestrze, o którym mowa w § 3 ust. 1, 3, 5 niniejszych Standardów lub niepodpisaniu przez kandydata oświadczenia, o którym mowa w § 3 ust. 8, 9, 10 niniejszych Standardów, Dyrektor Szkoły nie nawiązuje z kandydatem stosunku pracy lub nie dopuszcza kandydata do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, realizacją innych zainteresowań lub z opieką nad małoletnimi.

§ 4.

1. Pracownik dopuszczony do czynności z dziećmi jest obowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z nimi.
2. Działanie pracownika wobec małoletniego wymaga każdorazowego rozważenia, czy jest odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów oraz zgodne z niniejszymi Standardami.
3. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi *załącznik nr 2* do niniejszych Standardów.

§ 5.

1. Pracownik Szkoły w kontakcie z uczniami, w szczególności:
  - 1) odnosi się do ucznia z szacunkiem,
  - 2) uważnie wysłuchuje uczniów i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
  - 3) nie zawstydzia ucznia, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża,
  - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
  - 5) nie ujawnia wrażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, w szczególności zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów, jak również dotyczy to również ujawniania jego wizerunku,
  - 6) docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowane działania i traktuje ich równo – bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
  - 7) nie faworyzuje żadnego dziecka,
2. Decyzje dotyczące ucznia powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
3. Pracownikowi Szkoły zaleca się unikanie ryzyka w pracy z małoletnim, poprzez sprawdzenie czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne do prowadzenia zajęć.
4. Uczeń ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.

5. W przypadku konieczności rozmowy z uczniem na osobności, pracownik winien prowadzić rozmowy dyskretnie, zapewniając uczniowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego.
6. Pracownikowi Szkoły nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
7. Pracownikowi Szkoły nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
8. Pracownik powinien zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Należy mieć na uwadze, iż takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik powinien reagować stanowczo, choć z wyczuciem.

§ 6.

1. Pracownikowi Szkoły bezwzględnie zabrania się, pod groźbą odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej:
  - 1) nawiązywać relacji seksualnych z uczniem,
  - 2) składać uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również związanym z udostępnianiem takich treści,
  - 3) proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy), jak również używać takich substancji w obecności dzieci.
2. Pracownikowi zabrania się zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

§ 7.

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniów, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo, otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Opiekunowie oddziałów zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Szkole i zapewnienia ich, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
3. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, a w przypadku podejrzenia o nieprzestrzeganie Standardów przez innego Pracownika, ucznia lub rodzica jest zobowiązany do poinformowania Dyrektora Szkoły.

§ 8.

1. Każde przemocowe zachowanie, w szczególności przemoc fizyczna, jak psychiczna i emocjonalna wobec ucznia jest niedozwolone.
2. Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem ucznia.
3. Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
4. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
5. Pracownik winien mieć na uwadze, iż istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
6. Niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.
Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - 1) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę,
  - 2) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków,
  - 3) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole.

§ 9.

1. Kontakt poza godzinami pracy z uczniami jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać uczniów do swojego miejsca zamieszkania; spotkania z uczniem lub też jego rodzicem/opiekunem prawnym powinny odbywać się na terenie szkoły.
3. Zabrania się pracownikom kontaktowania się z małoletnimi i ich rodzicami przez prywatne kanały komunikacji i media, w tym przez:
  - 1) prywatny telefon,
  - 2) e-mail
  - 3) komunikatory,
  - 4) profile w mediach społecznościowych.

ROZDZIAŁ III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi

§ 10.

1. W Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii nie ma zgody na przemoc fizyczną, psychiczną, słowną, ani cyberprzemoc pomiędzy uczniami.
2. Uczniowie szanują przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek, w szczególności poprzez nienaruszanie nietykalności cielesnej, jak również szanują prawo do prywatności innych uczniów.
3. Uczeń w komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuje szacunek wobec nich, nie odnosi się do ich cech personalnych, szanuje indywidualność i tożsamość każdego z nich, jest otwarty na racje innych, pozwala na wyrażanie własnych opinii przez nich, szanuje opinie także różne od własnych, o ile nie naruszają dobra innych lub nie są wyrazem przemocy i nie zachęcają do przemocy.
4. Uczniom zabrania się, w szczególności:
  - 1) krzyczenia na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy,
  - 2) używania języka nienawiści ani tzw. hejtu,
  - 3) bicia, szturchania, popychania ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej koleżanki/kolegi ani używania jakiegokolwiek przemocy fizycznej,
  - 4) nagrywania ani rozpowszechniania wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody,
  - 5) wyrażania negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek,
  - 6) pożyczania rzeczy innych bez ich zgody,
  - 7) zabierania, ukrywania rzeczy innych osób,
  - 8) spożywania alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani zachęcania kolegów/koleżanek do ich spożycia,
  - 9) przeglądania rzeczy innych uczniów, w tym telefonu, tabletu, komputera.
4. Jeżeli uczeń jest świadkiem zachowań, o których mowa § 10 ust. 3 niniejszych Standardów, powinien poinformować o tym pracownika Szkoły.
5. Pracownik Szkoły po powzięciu informacji, o której mowa w § 10 ust. 4 niniejszych Standardów, obowiązany jest wszcząć procedurę określoną w §13 niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

§ 11.

1. Znajomość symptomów krzywdzenia dzieci i umiejętność ich rozpoznawania umożliwia:
  - 1) identyfikowanie dzieci, które są krzywdzone,
  - 2) przerwanie stosowania przemocy wobec dzieci.

2. Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci, w szczególności takie jak:
- 1) uczeń jest zaniedbany higienicznie,
  - 2) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.,
  - 3) uczeń żebrze,
  - 4) uczeń jest głodny,
  - 5) uczeń zaniedbywany jest pod względem medycznym,
  - 6) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
  - 7) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia,
  - 8) u ucznia pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
  - 9) uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu,
  - 10) uczeń niepokoi się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
  - 11) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
  - 12) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.,
  - 13) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
  - 14) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet),
  - 15) uczeń używa środków psychoaktywnych,
  - 16) uczeń nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym,
  - 17) uczeń w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia dominują elementy/motywy seksualne,
  - 18) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,
  - 19) uczeń ucieka z domu,
  - 20) u ucznia nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania ucznia,
  - 21) uczeń mówi o przemocy.
3. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów prawnych, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców/opiekunów prawnych, to w szczególności, gdy rodzic/opiekun prawny:
- 1) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje dotyczące obrażeń lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia,
  - 2) odmawia kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia,

- 3) prawny mówi o małoletnim w negatywny sposób, obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń godzących w jego osobę),
  - 4) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy, lub zbyt pobłażliwy, lub odrzuca małoletniego,
  - 5) nie interesuje się losem i problemami małoletniego,
  - 6) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni,
  - 7) jest apatyczny, pogrążony w depresji,
  - 8) zachowuje się agresywnie,
  - 9) prawny ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji,
  - 10) wypowiada się niespójnie,
  - 11) nie ma świadomości potrzeb lub neguje potrzeby małoletniego,
  - 12) faworyzuje jedno z rodzeństwa,
  - 13) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym w stosunku do ucznia lub innych osób,
  - 14) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
4. Wystąpienie jednego lub nielicznych czynników ryzyka nie jest jednoznacznym sygnałem, że w rodzinie dochodzi do krzywdzenia dziecka. Jeżeli jednak liczba czynników zwiększa się lub jeden z nich nasila się, należy podjąć wnikliwą obserwację dziecka i rodziny.
  5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
  6. Pracownicy Szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.
  7. W przypadku, gdy do zidentyfikowania czynników ryzyka dochodzi przez wolontariusza, praktykanta, inną osobę dorosłą niebędącą pracownikiem Szkoły należy poinformować o tym Dyrektora Szkoły, który na podstawie uzyskanych informacji będzie prowadził niezbędne czynności, o których mowa w § 12 ust. 4 niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ V

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia przez pracownika, osobę trzecią, innego ucznia lub opiekuna

§ 12.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą, zwłaszcza podejrzenia, że uczeń doświadcza wielokrotnej przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie przez osoby związane ze Szkołą, pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby

stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest w takim przypadku do zawiadomienia policji, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do niezwłocznego poinformowania policji lub innych właściwych organów o możliwości popełnienia przestępstwa. W zgłoszeniu pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami.

2. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Dyrektora Szkoły.
3. Jeśli pracownik zauważy niepokojące zachowania wobec uczniów, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz poinformować Dyrektora Szkoły.
4. W przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika Dyrektor Szkoły podejmuje następujące działania, w szczególności:
  - 1) natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z dzieckiem oraz innymi dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy,
  - 2) przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi bądź mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka, w szczególności z jego rodzicami/opiekunami prawnymi, starając się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka,
  - 3) przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, przedstawia konsekwencje nieprzestrzegania Standardów ochrony małoletnich,
  - 4) podejmuje w stosunku do nauczyciela lub pracownika działania dyscyplinujące wynikające z odpowiednio z przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r., poz. 984 z późn. zm.) lub ustawy z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r., poz. 1465),
  - 5) w przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Dyrektor Szkoły sporządza zawiadomienie o tym i przekazuje je do właściwego organu ścigania.

§ 13.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę małoletnią, zwłaszcza podejrzenia, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, pracownik Szkoły zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, zawiadamia Dyrektora Szkoły, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia i osoby małoletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w § 12 ust.1 niniejszych Standardów.

2. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby małoletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia Dyrektora Szkoły, a jeśli to niemożliwe, sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby małoletniej podejrzanej o dokonywanie przemocy i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy Dyrektor Szkoły powiadamia lokalny organ odpowiedzialny za bezpieczeństwo i dobro dziecka wraz z opisem zaistniałych zdarzeń oraz z prośbą o podjęcie stosownych działań.
3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko ze Szkoły, Dyrektor Szkoły lub pracownik pedagogiczny przez niego upoważniony, powinien przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego rodzicami/opiekunami prawnymi. Nadto Dyrektor Szkoły lub pracownik pedagogiczny przez niego upoważniony powinien porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Przepis § 13 ust. 2 niniejszych Standardów zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.
4. W trakcie rozmowy należy upewnić się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów prawnych, innych dorosłych bądź inne dzieci.
5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie jest uczniem Szkoły, Dyrektor Szkoły powinien porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia oraz wpływu zdarzenia na zdrowie fizyczne, psychiczne dziecka. Dyrektor Szkoły organizuje spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, którym przekazuje informację o zdarzeniu, a także o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia i o sposobach reakcji na zdarzenie.

§ 14.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego rodziców/opiekunów prawnych, zwłaszcza podejrzenia, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, pracownik zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Ponadto zawiadamia Dyrektora Szkoły, aby ten przeprowadził rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia lokalnego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do lokalnego organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i dobro dziecka wraz z opisem zaistniałych zdarzeń o podjęcie stosownych działań.

2. Jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego rodzic/opiekun prawny jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Powinien powiadomić Dyrektora Szkoły oraz porozmawiać z rodzicem/opiekunem prawnym, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja ucznia się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić lokalny ośrodek pomocy społecznej.
3. Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, Dyrektor Szkoły, wicedyrektor, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole, lub upoważniony przez Dyrektora Szkoły nauczyciel przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka oraz o obowiązkach prawnych ciążyących na Szkole, w szczególności powiadamia lokalnego organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i dobro dziecka, w przypadkach popełnienia przestępstwa – zgłoszenia sprawy do właściwych organów ścigania. Informuje rodziców/opiekunów prawnych o możliwościach leczenia i udziale w programach dla osób stosujących przemoc.

§ 15.

1. Z chwilą podjęcia przez pracownika Szkoły podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej, której wzór stanowi *załącznik nr 3* do niniejszych Standardów, i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi Szkoły lub wicedyrektorowi, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole.
2. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić kartę interwencji, której wzór stanowi *załącznik nr 4* do niniejszych Standardów.
3. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego.

§ 16.

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, o których mowa w § 12, § 13, § 14, Dyrektor Szkoły, wicedyrektor, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole, lub upoważniony przez Dyrektora Szkoły nauczyciel może utworzyć Grupę wsparcia, zwaną dalej „Grupą”, dla pokrzywdzonego ucznia, gdy wymaga tego przeżyta przez ucznia sytuacja traumatyczna lub zagrożone jest dobro dziecka.
2. Dyrektor Szkoły, wicedyrektor, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole lub upoważniony przez Dyrektora Szkoły nauczyciel we współpracy z innym pracownikiem pedagogicznym wskazanym przez Dyrektora Szkoły powinni opracować Plan Pomocy Dziecku, zwany dalej „Planem”, w sytuacji, o której mowa w ustępie poprzedzającym. Przepisy § 16 ust. 4 i 6 niniejszych Standardów stosuje się odpowiednio.
3. Plan, o którym mowa w § 16 ust. 2 niniejszych Standardów, powinien zawierać wskazania dotyczące, w szczególności:

- 1) podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
  - 2) wsparcia, jakie Szkoła zaoferuje dziecku,
  - 3) skierowanie małoletniego do odpowiedniej lokalnej instytucji specjalistycznej – jeżeli istnieje taka potrzeba,
  - 4) przypuszczalny czas trwania pomocy.
4. W przypadkach bardziej skomplikowanych, w szczególności dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego lub psychicznego o dużym nasileniu, Dyrektor Szkoły pozwołuje Zespół Interwencyjny, zwany dalej „Zespołem”, w skład, którego mogą wejść: Dyrektor Szkoły, wicedyrektor, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole, opiekun oddziału i inny nauczyciel lub nauczyciele mający wiedzę na temat krzywdzenia dziecka lub o samym dziecku.
  5. Zespół, o którym mowa w § 16 ust. 4 niniejszych Standardów, sporządza Plan, o którym mowa w § 16 ust. 2 i 3 niniejszych Standardów.
  6. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili rodzice/opiekunowie prawni dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować rodzicom/opiekunom prawnym małoletniego zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
  7. Grupa lub Zespół, o których mowa w § 16 ust. 1 i 4 niniejszych Standardów może zostać poszerzona przez Dyrektora Szkoły, wicedyrektora, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole, lub upoważnionego przez Dyrektora Szkoły nauczyciela, o większą liczbę specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
  8. Wnioski ze spotkań Grupy bądź Zespołu stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do Planu. Wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia.

§ 17.

1. Plan, o którym mowa w § 16 ust. 2 niniejszych Standardów, jest przedstawiany przez Dyrektora Szkoły, wicedyrektora, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole, lub upoważnionego do tego pracownika pedagogicznego, rodzicom/opiekunom prawnym małoletniego z zaleceniami współpracy przy jego realizacji.
2. Dyrektor Szkoły, wicedyrektor, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole lub pracownik pedagogiczny upoważniony przez Dyrektora, informują rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku Szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
3. Po poinformowaniu rodziców/prawnych opiekunów przez Dyrektora Szkoły, wicedyrektora, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole lub pracownika pedagogicznego upoważnionego przez Dyrektora Szkoły, Dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia

przestępstwa do odpowiednich organów lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny lokalnego organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i dobro dziecka wraz z opisem zaistniałych zdarzeń.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust. 3 § 17 niniejszych Standardów.

§ 18.

W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców/opiekunów prawnych na piśmie.

§ 19.

Wszyscy pracownicy i inne osoby, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informację przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjno-prawnych.

ROZDZIAŁ VI

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§ 20.

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
2. Pracownik Szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik Szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach zespołów nauczycielskich, jeżeli jest to niezbędne to prawidłowego toku nauki.
5. Pracownik Szkoły może wykorzystać informacje o uczniu w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości ucznia oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację ucznia.

§ 21.

1. Pracownik Szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego rodzicach/opiekunach prawnych.
2. Pracownik Szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z rodzicem/opiekunem prawnym małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik Szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do rodzica/opiekuna prawnego małoletniego.
3. Pracownik Szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego rodziców/opiekunów prawnych. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik Szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

§ 22.

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia Szkoły. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje Dyrektor Szkoły.
2. Dyrektor Szkoły, podejmując decyzję, o której mowa w ustępie poprzedzającym, poleca wskazanemu pracownikowi przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie Szkoły uczniów.

ROZDZIAŁ VII

Zasady ochrony wizerunku ucznia

§ 23.

1. Pracownicy Szkoły uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku ucznia.
2. Pracownikowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Szkoły bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku ucznia, pracownik Szkoły może skontaktować się z rodzicem/opiekunem prawnym małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica/opiekuna prawnego małoletniego bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna prawnego.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 24.

1. Upublicznienie przez pracownika Szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego ucznia.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy ucznia oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany w celach promocyjnych.

ROZDZIAŁ VIII

Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 25.

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi.
3. Sieć szkolna jest monitorowana.
4. Sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.
5. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły. Do zadań tej osoby należy między innymi:
  - 1) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
  - 2) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
  - 3) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi Szkoły. Dyrektor Szkoły wraz z upoważnionym pracownikiem pedagogicznym przeprowadza rozmowę z uczniem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej powzięto informacje, że uczeń jest krzywdzony, osoby to tego upoważnione niezwłocznie podejmują działania opisane w procedurze interwencji,
  - 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć,

- 5) w ramach godzin wskazanych przez Dyrektora Szkoły przeprowadza co najmniej raz w roku z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

ROZDZIAŁ IX

Zasady aktualizacji i monitorowania standardu ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania Standardów ochrony małoletnich

§ 26.

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach aktualizacja Standardów winna być dokonana bez zbędnej zwłoki. W takim przypadku przepisu § 26 ust. 1 niniejszych Standardów nie stosuje się.
3. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
4. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
5. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły, w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz w roku ankiety, której wzór stanowi *załącznik nr 5* do niniejszego Standardu.
6. Po przeprowadzonej ankiecie osoba odpowiedzialna sporządza z nich raport, który przedstawia Dyrektorowi Szkoły.
7. W ankiecie pracownicy Szkoły mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Szkole.
8. Dokonując monitoringu Standardów, Dyrektor Szkoły może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Szkołę. Wzór ankiety stanowi *załącznik nr 6* do niniejszego Standardu.
9. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów może wystąpić do Dyrektora Szkoły z wnioskiem o powołanie Zespołu Koordynującego, jeżeli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy Ochrony Małoletnich będą wymagały aktualizacji.
10. W skład Zespołu Koordynującego, o którym mowa w § 26 ust. 9 niniejszych Standardów, powołanego przez Dyrektora Szkoły lub wicedyrektora, o ile takie stanowisko zostało utworzone w Szkole wchodzi: osoba odpowiedzialna za realizację Standardów, pracownik pedagogiczny.
11. W przypadkach, o których mowa § 26 ust. 1 i 2 niniejszych Standardów, osoba odpowiedzialna za realizację Standardów lub Zespół Koordynujący, o którym mowa w § 26 ust. 9 i 10 niniejszych Standardów, opracowuje zmiany w obowiązujących Standardach i przekazuje je do zatwierdzenia

- Dyrektorowi Szkoły wraz z Identyfikacją potrzeb informacyjnych i szkoleniowych w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii, który stanowi *załącznik nr 7* do niniejszych Standardów
12. Dyrektor Szkoły wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.

ROZDZIAŁ X

Zasady udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 27.

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii. wchodzi w życie na mocy Zarządzenia Dyrektora Szkoły.
1. Dokument, o którym mowa w § 27 ust. 1 niniejszych Standardów, omawiany jest na pierwszym zebraniu opiekunów oddziału z rodzicami/opiekunami prawnymi w danym roku szkolnym oraz na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian.
2. Nauczyciel przekazuje rodzicom/opiekunom prawnym do podpisania oświadczenie, że zapoznali się ze Standardami. Rodzice/opiekunowie prawni w oświadczeniu mogą zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, nauczyciel przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardów. Oświadczenie stanowi *załącznik nr 8* do niniejszych Standardów.
3. Opiekunowie danego oddziału mają obowiązek zapoznania uczniów z niniejszymi Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli zrozumieć ich treść niezależnie od wieku.
4. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Szkoły.
5. Szczegółowy opis Standardów Ochrony Małoletnich stanowi *załącznik nr 9* do niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ XI

Zapisy końcowe

§ 28.

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

*Załącznik nr 1
do Standardów Ochrony Małoletnich*

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH**

.....
miejsowość, data

Ja, ... nr PESEL.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie
żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w
Szkole Polskiej ..... i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
Podpis

*Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony Małoletnich*

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNI
w Szkole Polskiej .....**

.....
miejsowość, data

Ja, ... nr PESEL.....
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Szkole Polskiej
..... oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
Podpis

.....
miejscowość, data

.....
imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę

NOTATKA SŁUŻBOWA

.....
(Imię i nazwisko osoby zgłaszającej, funkcja)

Data zdarzenia: .....

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....
.....

Krótki opis zdarzenia:

.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia:

.....
.....
.....

Podjęte działania:

.....
.....
.....

.....
Podpis

KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA
w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii

Imię i nazwisko ucznia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez Dyrektora Szkoły/osobę upoważnioną	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie

Forma podjętej interwencji	Zawiadomienie policji Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Inny rodzaj interwencji. Jaki?.....	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców	Data	Działanie

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Szkole Polskiej ..... ?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

**JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW
ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK**

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA UCZNIÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy wiesz, do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy i kiedy to nastąpiło?		
4.	Czy byłeś / byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5.	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		

**IDENTYFIKACJA POTRZEB INFORMACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH
w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii**

Obszar	Adresat (np. nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, rodzice)	Realizacja (np. szkolenie wewnętrzne, e- learning, szkolenie zewnętrzne, pogadanka)	Zasoby
Podstawowa wiedza dotycząca praw dzieci oraz ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem			
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia; interwencja prawna			
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia			
Formy pomocy dzieciom krzywdzonym			
Zagrożenia dzieci w Internecie			
Narzędzia edukacji dzieci			
Wychowanie bez przemocy			
Przemoc rówieśnicza			

*Załącznik nr 8
do Standardów Ochrony Małoletnich*

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
w Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Pretorii**

Ja, ...oświadczam, że zapoznałam/em się
ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Szkole Polskiej .....

.....
Podpis

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH – są to konkretne spisane reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że małoletni w Szkole są bezpieczni, nie doznają krzywdzenia ze strony pracowników, wolontariuszy a co więcej i rówieśników. Szkoła ustanowiła i wprowadziła w życie „Standardy Ochrony Małoletnich” przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

1. Szkoła posiada dokument „Standardy Ochrony Małoletnich”.
2. W dokumencie Standardów przed krzywdzeniem zapisane są:
  - 1) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny, personelu Szkoły oraz rówieśników,
  - 2) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego które określają sposób jego utrwalania i udostępniania,
  - 3) zasady dostępu małoletniego do Internetu oraz ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami,
  - 4) zasady bezpiecznych relacji personelu Szkoły - małoletni, określające jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z małoletnim.
3. Cały personel Szkoły, w tym wolontariusze oraz praktykanci, znają treść dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
4. Zapisy zawarte w dokumencie „Standardów Ochrony Małoletnich” przed krzywdzeniem obowiązują wszystkich pracowników Szkoły, w tym wolontariuszy oraz praktykantów.
5. Dyrektor Szkoły wyznaczyła osobę (osoby) odpowiedzialną (odpowiedzialne) za monitoring realizacji Standardów Ochrony Małoletnich i jej rola oraz zadania są jasno określone.
6. W Szkole jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za monitoring bezpieczeństwa sieci komputerowej.